

Erich Maria Remarque – Na západní frontě klid

Erich Maria Remarque

- Německý prozaik a dramatik
- r. 1916 odešel jako dobrovolník do 1. světové války
- po 1. světové válce vystřídal několik povolání
- cestoval po Evropě
- zajímal se o automobilové závody
- r. 1938 zbaven Německého občanství → byl proti válce a německému fašismu
- r. 1970 zemřel na srdeční chorobu
- reakce na 1 světovou, meziválečná lit., blízký autorům ztracené generace

Další díla

- Miluj bližního svého
- Tři kamarádi
- Cesta zpátky

Současníci

- Romain Rolland
 - Píše taky o 1. světové
- Karel Čapek
- Jaroslav Hašek
- Ernest Hemingway

Na západní frontě klid

- Epika
- Román
- Realismus
- Téma
 - Nesmyslnost a absurdita války, prožívání mladých vojáků válku
- Motivy
 - Válka, přátelství, protest, snaha přežít, drsnost doby, umírání
- Myšlenka díla
 - Ukázat realitu války, utrpení a bídu
- Prostředí
 - Válečná bojiště západní fronty
- Kompozice
 - Chronologická
 - Retrospektivní části → Pavel vzpomíná
- Psáno v ich formě, pouze závěr díla er-formu
- Časoprostor → Hranice Francie a Německa, 1 světová válka
- Jazyk

- Spisovný, převažuje řeč autora
- Místy vulgární výrazy (armáda)
- Nářečí, cizí slova, přirovnání, ...
- Postavy
 - Pavel Baumer
 - Mladý gymnazista, v 18 narukuje do války
 - Válka ho změní
 - Uprostřed války dostal 2 týdny dovolenou
 - Nedokáže se vrátit do normálního života
 - Lidé nechápou co prožil
 - Přátelé pro něj znamenali mnoho, často pro ně riskoval
 - Často vzpomíná na školní dny
 - Albert Krop
 - Bývalý spolužák Pavla
 - Léčí si zranění v klášteře, nohu mu amputují
 - Muller
 - Bývalý spolužák
 - Vláčí sebou všude učebnice, sní o maturitě
 - Frantisek Kemmerich
 - Umírá na začátku knihy
 - Stanislaw Katczynski
 - Nejlepší přítel, naučí Pavla, jak se o sebe postarat
 - Je hlavou party
 - Kantorek
 - Učitel ze střední školy
 - Nabádal chlapce, ať se hlásí do války, sám pak skončil v útvaru
 - Když to Pavel viděl, tak mu přál šikanu – vinil ho ze ztráty mladých životů
 - Himmelstos
 - Velitel výcviku, nejdřív chlapce šikanoval, pak mu dali najevo, že si to nenechají líbit
 - Časem ho válka obměkčila
 - Pavel se pak na něm mstil

Děj

Děj začíná po vypuknutí 1. světové války, kdy Pavel Bäumer společně se spolužáky dobrovolně vstoupí do války díky vlasteneckému kázání Kantorka na jejich gymnáziu. Nadšení a odvaha je však brzy opouští už během výcviku, který je náročný a plný šikanovalí jejich velitelem Himmelstossem. Velitel dává silně najevo, že má nad mladíky převahu, ale oni mu to nakonec vrátí. Brzy umírá František Kemmerich v otřesných nemocničních podmínkách, Pavel je s ním až do konce a utěšuje ho. Po desetinedělním výcviku je jednotka odvelena na západní frontu, kde je čeká obrovské množství hrůz, a všichni poznávají, že válka je docela jiná než si ji představovali. Jsou nuceni zabíjet a přežívat v nelidských podmínkách. Chlapce čeká vše možné od nepřátelského bombardování přes plynové útoky až po krvavé souboje. Jsou v neustálém nebezpečí a Pavlovi kamarádi jeden po druhém umírají. Pavel později dostane dovolenou a vrací se domů za rodinou, která na tom není nejlépe. Mají málo jídla a maminka má rakovinu. Pavel před rodiči zamlčuje hrůzy války a tvrdí, že to není nic hrozného. Setkává se s mnoha lidmi, kteří chtějí slyšet o hrdinských činech z války. Mladík je jimi znechucen, protože vůbec nevědí, o čem mluví a jaké to ve válce je. Později zjišťuje, že mu jeho pokoj, knihy a věci už vůbec nic neříkají a poznává, že poznamenán válkou už nebude schopen se vrátit ke svému životu. Také navštíví také matku Kemmericha, které řekne o smrti Františka. Ta celá hysterická ho nutí přísahat, že zemřel rychle a bezbolestně - Pavel zalže. Po

dovolené je povolán do výcvikového tábora, kde hlídá zadržené Rusy. Brzy je vyslán na průzkum terénu, kde je málem dopaden Francouzi. Naštěstí se mu podaří schovat v trychtýři v zemi, kde smrtelně napadne nepřítele a zatím co dlouze umírá, tak u něj musí zůstat ležet, aby ho neodhalili. Svého činu lituje, protože voják byl ve válce ze stejné zbytečného důvodu jako on, ale ví že neměl na vybranou. Později se mu podaří návrat zpět a na vojáka dočista zapomene. Pavel a Kropp jsou zraněni a pobývají v katolické nemocnici. Kropp přijde o nohu a chce se zabít, Pavel se vrací zpět na frontu. Leer a Müller jsou mrtví, Katczinski je zraněn a následně umírá. Na konci války Pavel umírá, právě v den, který je tak tichý, že vrchní velitelství napsalo do zprávy: Na západní frontě klid.

Ukázka

Je podzim. Někdejších lidí zde už mnoho není. Jsem tu poslední ze sedmi z naší třídy.

Kdekdo mluví o míru a příměří. Všichni čekají. Skončí-li to zase zklamáním, všechno se zhroutí, naděje jsou příliš silné, nedají se odklidit bez výbuchu. Nebudeme-li mít mír, budeme mít revoluci.

Mám čtrnáct dní volna, protože jsem se trochu nalokal plynu. Celý den sedím v malé zahrádce na slunci.

Příměří bude co nevidět, i já už v to věřím. A potom pojedeme domů.

Zde mé myšlenky vážnou a ne a nechtějí dál. Co mě neodolatelnou přesilou přitahuje a očekává, jsou pocity. Je to lačná touha po životě, je to pocit domova, je to krev, je to opojení z představy: jsem zachráněn. Ale nejsou to cíle.

Kdybychom se byli vrátili domů v šestnáctém roce, byli bychom z bolesti a síly našich prožitků rozpoutali vichřici. Vrátime-li se nyní, vrátíme se unavení, rozpadlí, vyhořelí, z kořenů vyvrácení a bez naděje. Už se

nedokážeme vpravit do života. Vyznat se v životě. Také nám nebudou rozumět - neboť před námi roste pokolení, které sice strávilo ta léta zde spolu s

námi, jež však předtím už mělo postel a povolání a vrátí se do svých starých pozic, v nichž na válku zapomene - a za námi roste pokolení podobné nám, jací jsme bývali, a to nám bude cizí a odsune nás stranou. Jsme zbyteční sobě samým, porosteme, někteří se přizpůsobí, někteří se podvolí a mnozí budou bezradní - léta se rozutekou a nakonec zahyneme.